

CONSORCIO PARA LA PROMOCIÓN DE LA MÚSICA

Expediente nº: 138/2019

Informe de Secretaría-Intervención

Procedemento: Peche e Liquidación do Orzamento

Asunto: Aprobación da Liquidación do Orzamento do exercicio 2018

Documento asinado por: A secretaria-interventora

INFORME DA SECRETARIA- INTERVENCION SOBRE A LIQUIDACIÓN DO ORZAMENTO XERAL DO EXERCICIO ECONOMICO 2018.

Olga Dourado González, Secretaria-Interventora do Consorcio para a Promoción da Música, en cumprimento do establecido no artigo 191.3 do Real Decreto Lexislativo 2/2004, do 5 de marzo, aprobatorio do Texto Refundido da Lei Reguladora das Facendas Locais, en diante TRLRFL, formula o seguinte:

INFORME

Concluído o exercicio económico de 2018 e de conformidade co establecido no artigo 191 do Real Decreto Lexislativo 2/2004, do 5 de marzo, polo que se aproba o Texto Refundido da Lei Reguladora das Facendas Locais (TRLRFL) e os artigos 89 e seguintes do Real Decreto 500/1990, do 20 de abril, que desenvolve aquela Lei en materia orzamentaria, formouse por esta secretaria-intervención a liquidación do Orzamento do devandito exercicio.

1.- ANTECEDENTES

O sistema de contabilidade pública para a Administración Local, foi introducido no noso ámbito polo TRLRFL.

O Consorcio para a Promoción da Música suxeita a súa contabilidade á Instrución do Modelo Normal de Contabilidade Local, aprobada pola Orde HAP/1781/2013, do 20 de setembro.

De conformidade co disposto no artigo 112 da Lei 40/2015, do 1 de outubro, de Réxime Xurídico do Sector Público “1. Os consorcios estarán suxeitos ao réxime de orzamentación, contabilidade e control da Administración Pública á que estean adscritos, sen prexuízo da súa suxeición ao previsto na Lei Orgánica 2/2012, do 27 de abril. 2. A efectos de determinar o financiamento por parte das Administracións consorciadas, teranse en conta tanto os compromisos estatutarios ou convencionais existentes como o financiamento real, mediante a análise dos desembolsos efectivos de todas as achegas realizadas.... 4. *Os consorcios deberán formar parte dos orzamentos e incluírse na conta xeral da Administración Pública de adscrición*”.

Os Estatutos do Consorcio para a Promoción da Música (DOGA Núm.47, de data 8 de marzo de 2006) establecen (art.2º) que o Consorcio goza de personalidade xurídica propia para o cumprimento dos seus fins, con suxeición ás leis e ao disposto nestes estatutos, de conformidade co artigo 87 da Lei 7/1985, do 2 de abril, Reguladora das Bases do Réxime Local, o artigo 110 do Real decreto lexislativo 781/1986, do 18 de abril, polo que se aproba o Texto Refundido do Réxime Local e artigo 149 e seguintes da Lei 5/1997, do 22 de xullo, de Administración Local de Galicia.

Con todo, o Consorcio “considérase unha unidade institucional pública dependente do Concello da Coruña e clasifícase dentro do sector Administracións Públicas”, en palabras da IGAE. Figura no Inventario de Corporacións Locais no Concello da Coruña a data de xaneiro de 2014. Neste recóllese dentro do sector Administracións Públicas ao Consorcio, establecendo que a administración de dependencia é o Concello da Coruña.

O Consello de Contas de Galicia, en escrito de data 2 de xuño de 2016 (Rex. Entrada núm. 1284, de 06/06/2016) comunica ao Consorcio que “Aberto o prazo para a rendición da Conta Xeral do exercicio 2015, primeira na que resultará de aplicación o novo réxime dos Consorcios segundo o previsto na Disposición final segunda e disposición transitoria sexta da Lei 27/2013, do 27 de decembro, de racionalización e sustentabilidade da Administración Local (LRSAL), e tras a solicitude de certificación de adscrición realizada polo Consello de Contas en data 21 de xaneiro de 2016, o Consorcio para a Promoción da Música quedou adscrito á entidade Concello da Coruña – P1503000J e que polo tanto a conta xeral do mesmo debe ser remitida formando parte da Conta Xeral da entidade de adscrición”.

En consonancia co anterior, a Liquidación do Orzamento do Consorcio do exercicio 2018 deberá ser incluída na Liquidación do orzamento do Concello da Coruña para o que deberá ser remitida ao Concello para a súa aprobación polo seu presidente e para os efectos previstos no artigo 193 do TRLRFL.

2.- CUESTIÓN PREVIAS

Faise constar, que conforme o establecido na Base 39.1 das de execución do Orzamento para 2018, a funcionaria informante exerceu a función interventora neste Consorcio desde o 24/05/2016.

3.- LEXISLACIÓN APLICABLE

Ao expediente de liquidación do Orzamento, sonlle aplicables as seguintes normas:

- 1.- O Capítulo VI do Título II da Lei 40/2015, do 1 de outubro, de Réxime Xurídico do Sector Público (arts. 118 a 127) dedicado aos consorcios.
- 2.- Lei 7/1985, do 2 de abril, Reguladora das Bases do Réxime Local (e as súas modificacións posteriores).
- 3.- Lei 27/2013, do 21 de decembro, de racionalización e sustentabilidade da Administración Local.
- 4.- Lei 5/1997, do 22 de xullo, de Administración Local de Galicia.
- 5.- Real Decreto Lexislativo 2/2004, do 5 de marzo, polo que se aproba o Texto Refundido da Lei Reguladora das Facendas Locais (TRLRFL) artigos 163, 191 a 193.
- 6.- Real Decreto 500/ 1990, do 20 de abril, polo que se desenvolve o Capítulo primeiro do Título VI da Lei 39/1988, do 28 de decembro, Reguladora das Facendas Locais, en materia orzamentaria artigos 89 a 105.
- 7.- Estatutos do Consorcio para a Promoción da Música (DOGA Núm.47, de data 8 de marzo de 2006).
- 8.- Orde EHA/3565/2008, do 3 de decembro, pola que se aproba a estrutura dos orzamentos das entidades locais (e as súas modificacións posteriores Orde HAP/419/2014, do 14 de marzo).
- 9.- Orde HAP/1781/2013, do 20 de setembro, pola que se aproba a Instrución do Modelo normal de contabilidade local (IMNCL).
- 10.- Lei Orgánica 2/2012, do 27 de abril, de Estabilidade Orzamentaria e Sustentabilidade Financeira.
- 11.- Real Decreto 1463/2007, do 2 de novembro, polo que se aproba o Regulamento de Desenvolvemento da Lei 18/2001, do 12 de decembro, de Estabilidade Orzamentaria, na súa aplicación ás Entidades Locais.
- 12.- Lei 2/2011, do 4 de marzo, de Economía Sustentable.
- 13.- Bases de execución do Orzamento do Consorcio para o exercicio 2018.

4.- ASPECTOS FORMAIS DA LIQUIDACIÓN DO ORZAMENTO.

O Orzamento do Consorcio para o exercicio 2018 foi aprobado inicialmente por acordo da Xunta de Goberno de data 28/11/2017 e elevado a definitivo, sendo publicado no Boletín Oficial da Provincia da Coruña número 4, do 5 de xaneiro de 2018.

A/ Ámbito temporal.

A liquidación do Orzamento de cada exercicio debe efectuarse, en canto á recadación de dereitos e ao pago de obrigacións, o 31 de decembro do ano natural correspondente, quedando a cargo da Tesouraría os ingresos e pagos pendentes, segundo as súas respectivas contraccións.

As entidades locais deberán confeccionar a liquidación do seu orzamento antes do día primeiro de marzo do exercicio seguinte.

B/ Órgano competente.

Conforme estipula o artigo 191.3 do Real Decreto Lexislativo 2/2004, do 5 de marzo, corresponde ao presidente da entidade, previo informe de avaliación do cumprimento do obxectivo de estabilidade orzamentaria, da regra de gasto e do informe da intervención, a aprobación da liquidación do orzamento. No mesmo sentido maniféstanse os Estatutos do Consorcio -artigo 6º.7-.

Da resolución de aprobación deberá de darse conta á Xunta de Goberno do Consorcio na primeira sesión que celebre e remitirse ao Concello da Coruña para que poida ser incluída na Liquidación do orzamento da devandita Entidade para a súa aprobación polo seu presidente.

Deberá remitirse copia da mesma, antes de finalizar o mes de marzo do exercicio seguinte ao que corresponda, ao órgano competente da Comunidade Autónoma e á Delegación na Provincia do Ministerio de Economía e Facenda.

C/ Estrutura e contido.

A liquidación do Orzamento pon de manifesto:

- 1) Respecto do Orzamento de gastos, e para cada aplicación orzamentaria; os créditos iniciais, as súas modificacións e os créditos definitivos, os gastos autorizados e comprometidos, as obrigacións recoñecidas, os pagos ordenados e os pagos realizados.
- 2) Respecto do Orzamento de ingresos, e para cada concepto; as previsións iniciais, as súas modificacións e as previsións definitivas, os dereitos recoñecidos, anulados e cancelados, así como os dereitos recadados netos.

Así mesmo, segundo establece o artigo 93 do Real Decreto 500/1990, do 20 de abril, como consecuencia da liquidación do orzamento deben determinarse:

1. Os dereitos pendentes de cobro e as obrigacións pendentes de pago ao 31 de decembro.
2. O resultado orzamentario do exercicio.
3. Os remanentes de crédito.
4. O remanente de tesourería.

Destes parámetros, debidamente cuantificados na liquidación que é obxecto do presente informe, dedúcese como se desenvolveu o orzamento 2018, determinándose o remanente de tesourería, que permitirá dispoñer de recursos para o financiamento de modificacións de créditos no exercicio 2019.

CONSORCIO PARA LA PROMOCIÓN DE LA MÚSICA

Seguidamente farase unha análise de cada unha das magnitudes que a liquidación debe de poñer de manifesto e que aparecen debidamente cuantificadas tanto na liquidación do orzamento, como no resultado orzamentario e no remanente de tesourería.

1. Execución do orzamento.

Tanto o orzamento inicial como o definitivo preséntanse sen déficit. A porcentaxe total de modificacións representa o 2,67 % dos créditos iniciais.

		Execución do Orzamento de Ingresos					
Cap	DENOMINACION	Inicial	Modific	Definitivo	% Modif s/Inic	DRN	% Ejec.
1	Impostos directos	0,00	0,00	0,00		0,00	
2	Impostos indirectos	0,00	0,00	0,00		0,00	
3	Taxas, prezos públicos e outros ingresos	1.290.197,07	0,00	1.290.197,07		1.218.699,95	94,46%
4	Transferencias correntes	8.092.621,48	0,00	8.092.621,48		7.965.166,66	98,43%
5	Ingresos patrimoniais	2.000,00	0,00	2.000,00		0,00	
6	Alleamento de investimentos reais	0,00	0,00	0,00		0,00	
7	Transferencias de capital	0,00	0,00	0,00		0,00	
8	Activos financeiros	53.344,50	251.691,26	305.035,76	471,82%	29.828,48	9,78%
9	Pasivos financeiros	0,00	0,00	0,00		0,00	
	TOTAL	9.438.163,05	251.691,26	9.689.854,31	2,67%	9.213.695,09	95,09%

		Execución do Orzamento de Gastos					
		Inicial	Modific	Definitivo	% Modif s/Inic	ORN	% Ejec.
1	Gastos del Persoal	6.946.470,50	102.990,79	7.049.461,29	1,48%	6.829.367,60	96,88%
2	Gastos correntes en bens e servizos	2.165.199,64	340.500,05	2.505.699,69	15,73%	2.454.751,76	97,97%
3	Gastos financeiros	1.400,00	-900,00	510,00	-63,83%	197,23	38,67%
4	Transferencias correntes	110.160,00	-54.260,00	55.900,00	-49,26%	55.737,10	99,71%
5	Fondo de continxencia e outros imprevistos	138.928,41	-138.890,79	37,62	-99,97%	0,00	
6	Investimentos reais	22.650,00	5.000,00	24.901,21	9,94%	20.588,82	82,68%
7	Transferencias de capital	0,00	0,00	0,00		0,00	
8	Activos financeiros	53.344,50	0,00	53.344,50 €		29.828,48	55,92%
9	Pasivos financeiros	0,00	0,00	0,00		0,00	
	TOTAL	9.438.163,05	251.691,26	9.689.854,31	2,67%	9.390.470,99	96,91%

· En relación coa execución de ingresos;

- No exercicio 2018 recadáronse 72.299,39 euros menos dos previstos inicialmente por matriculas e taxas por recibir ensino na Escola de Música. Destacar a imposibilidade de que o Consorcio proceda á recadación das mesmas en vía executiva.

- No exercicio 2018 obtivéronse 38.209,87 euros menos dos previstos inicialmente pola venda de entradas e abonos (partidas; na 344.00 *Venta de abonos* obtivéronse 67.802,01.-€ menos dos previstos e na 344.01 *Venta de entradas* obtivéronse 29.592,14.-€ máis).

O feito de que non exista un sistema de contraído previo para a venda de entradas non implica que estas se poidan expedir libremente. Máis aló das atencións protocolarias, contractuais ou derivadas das necesidades concretas da produción a totalidade das entra-

CONSORCIO PARA LA PROMOCIÓN DE LA MÚSICA

das deben ser obxecto de venda. Sería necesario que o órgano competente establecese unha relación nominal ou lista que estableza as obrigacións para atender.

Así mesmo, para unha adecuada xestión e control dos ingresos procedentes de despacho de billetes, o persoal que realiza devanditos traballos debe depender directamente dos responsables da xestión económica e tesourería, a efectos de que poidan dar as instrucións necesarias para a súa adecuada xestión e control.

- No exercicio 2018 obtivéronse 265.301,87 por actuacións na Comunidade Autónoma e xiras da OSG coincidindo co previsto inicialmente.

- A Deputación Provincial da Coruña chegou ao Consorcio (como nos exercicios 2015 a 2017) a cantidade de 1.500.000,00 euros en concepto de subvención finalista para gastos correntes da OSG e demais agrupacións musicais do Consorcio (partida 461.01), dita achega en anteriores exercicios tiña carácter de transferencia non finalista.

- A achega do Concello da Coruña como ente consorciado para o funcionamento ordinario do Consorcio para a Promoción da Música (partida 462.00) foi de 3.300.000,00 euros.

- A achega da Xunta de Galicia como ente consorciado para o funcionamento ordinario do Consorcio para a Promoción da Música (partida 450.01) foi de 2.560.800,00 euros de acordo co recollido nos seus orzamentos e incumprindo o especificado na Cláusula Terceira do “Convenio de Colaboración entre a Xunta de Galicia e o Concello da Coruña para o financiamento da Orquestra Sinfónica de Galicia” do 28 de decembro de 2004, que establece “...*Para os exercicios futuros as transferencias a favor do Consorcio, ou da entidade que o substitúa, estableceranse como subvención nominativa nos orzamentos de cada exercicio. A contía a transferir en cada ano non será inferior á que se establece para o exercicio 2005.*

As transferencias a favor do Consorcio con cargo ós orzamentos da Comunidade Autónoma, tanto para o exercicio 2005 como para os exercicios seguintes, non superarán en ningún caso a achega do Concello da Coruña coa mesma finalidade en cada exercicio.”

Devandito incumprimento véñse realizando desde o exercicio 2011.

Resulta necesario destacar que, de non incrementarse polos entes consorciados a achega anual, como mínimo, na mesma proporción que o incremento que establezan as Leis de Orzamentos Xerais do Estado para as retribucións de persoal, o Consorcio non dispoñerá de recursos suficientes para atender ás súas obrigacións e actividades ordinarias.

- En relación aos ingresos que debe achegar o Concello da Coruña para o mantemento da Escola Municipal de Música (partida 462.01) reitero a necesidade de aclarar/modificar o sistema de financiamento regulado no Concerto subscrito entre o Concello da Coruña e o Consorcio para a Promoción da Música xa que provoca dúbidas na súa aplicación, demoras nos pagos e numerosos problemas na aplicación da prorrata do IVE, con importantes custos para o Consorcio que non son obxecto de compensación; sen que esta cuestión fose resolta ata a data.

A achega para este exercicio foi de 274.000,00 euros (como en exercicios anteriores) e xunto coa recadación por taxas e matriculas da EMM (323.254,99.-€ e 38.642,69.-€) resultou insuficiente para facer fronte aos gastos da Escola do exercicio, que ascenderon a 643.301,53 euros, debendo finalmente asumir o Consorcio gastos por importe de 7.403,85 euros con cargo aos seus recursos xerais.

- En relación coas achegas de empresas e familias e institucións sen ánimo de lucro:
 - Os convenios de colaboración con CESPAS, S.A. (38.114,00.-€) e a Compañía de Tranvías da Coruña S.A. (76.228,00.-€) finalizaron o 31/12/2017, e non se formalizaron uns novos; o que supón unha perda 114.342,00 euros de financiamento para o Consorcio.
 - Destacar que no exercicio 2018 recadáronse 6.190,00 euros mais dos previstos inicialmente de doazóns de particulares (aplicación 480.02 Amigos da OSG) ascendendo a recadación a un total de 16.190,00 euros; estas achegas poden considerarse consolidadas pois xa no exercicio 2017 ascenderon a 15.440,00 euros.
- En canto á execución de gastos:
 - Como se puxo de manifesto en numerosos informes nos últimos anos, é necesario aclarar a situación do persoal do Consorcio para a Promoción da Música.
 - a) A maior parte do persoal do Consorcio ten carácter de laboral indefinido (non fixo), debendo procederse á regularización da situación mediante a aprobación do cadro de persoal, relación de postos de traballo (non existe no Consorcio), oferta de emprego público correspondente e a posible convocatoria de procesos de consolidación de emprego.
Así mesmo, dada a existencia de funcións reservadas pola lexislación de réxime local a persoal funcionario, que veñen sendo desempeñadas por persoal laboral no Consorcio, en aplicación do disposto no Estatuto Básico do Empregado Público poderían convocarse procesos de funcionarización.
 - b) Tamén é necesario adaptar os vixentes Convenios colectivos ás prescricións derivadas da Lei 27/2013, 27 decembro, de racionalización e sustentabilidade da Administración Local, o Estatuto Básico do Empregado Público e lexislación autonómica aplicable ao persoal laboral ao servizo das entidades locais de Galicia.
 - c) Poñer de relevo que, a praza de Xefe do departamento didáctico (anterior Xefe de divulgación) atópase vacante desde o 14/02/2011. Ditas tarefas veñen desempeñándose irregularmente por un oficial administrativo en virtude de encarga directo do xerente de data 21/02/2011, se observancia por tanto, dos principios de igualdade, mérito e capacidade e do procedemento legalmente establecido. É necesario regularizar a situación mediante a correspondente convocatoria ou a amortización da praza.
 - d) As contratacións de reforzos, han de facerse unicamente para necesidades derivadas da programación (que xustifican o seu carácter de esenciais para a prestación do servizo) e non para a substitución de libranzas e permisos contemplados no Convenio colectivo do persoal do Consorcio, xa que de conformidade co arts.8 e 16 do Real Decreto-lei 20/2012, do 13 de xullo, de medidas para garantir a estabilidade orzamentaria e de fomento da competitividade “*quedan suspendidos e sen efecto os Acordos, Pactos e Convenios para o persoal funcionario e laboral, subscritos polas Administracións Públicas e os seus Organismos e Entidades, vinculados ou dependentes das mesmas, no relativo ao permiso por asuntos particulares, vacacións e días adicionais aos de libre disposición ou de similar natureza*” e son contrarios á legalidade vixente.
 - e) É necesario así mesmo regularizar a contratación do director, profesores e outro persoal do Coro, onde se abonan viaxes e desprazamentos e fanse contratos repetidamente.

- f) En relación coas retribucións do persoal laboral da Orquestra Sinfónica de Galicia faise constar a frecuente existencia de conceptos retributivos non contemplados no convenio, pero se habituais no sector, como:

- Prestación de servizos en concertos de cámara, dirección do proxecto resoa, grupos de cámara e similares.
- Clases a alumnos da Orquestra Nova.

Que veñen pagando desde sempre, polo que é necesario que sexan recollidos en convenio, neste exercicio supuxeron un total de 108.361,90 euros aproximadamente.

- g) Por outra banda inclúense en gastos de persoal, tanto os reforzos como en moitos casos solistas e directores; o que leva consigo a inaplicabilidade de límites na subida de gastos de persoal globalmente falando; xa que se descoñece antes da súa contratación se eses artistas establecerán relación de carácter laboral ou contrato de prestación de servizos.

Creando así mesmo problemas orzamentarios ao non poder fixar de antemán se é un gasto do capítulo I ou II.

- h) E reitero que se fai necesario regular adecuadamente as retribucións dos reforzos (pois se aplican cantidades variables en función da residencia do artista e non en función da súa calidade artística) o que pode supoñer un pago distinto a traballos de igual cualificación ao tratarse da retribución dos devanditos servizos e, as retribucións do Director, profesores do Coro e o pago dos desprazamentos dos membros do Coro.

- No capítulo 2º do Estado de gastos dos Presuposto “Gastos correntes en bens e servizos”, existen gastos nos que non consta a existencia de contrato escrito, o que contradí o artigo 37 da Lei de Contratos do Sector Público, norma de aplicación a este Consorcio por así dispoñelo expresamente o seu art.3.1.d).

Dado o carácter repetitivo dos mesmos, e no suposto que a lexislación de contratación así o recollese, deberíase proceder á licitación, se fose necesario, dos contratos de restauración para a manutención do Coro e a OJSG, seguros, fotografía, deseño e maquetación, subministración eléctrica.

Entende esta Secretaría-Intervención que se deberían establecer mecanismos de control sobre as contratacións de solistas, directores e artistas en xeral tanto en réxime laboral, como autónomos ou sociedades, no relativo aos cachets ou pagos que se realizan a estes.

- Destacar a existencia de problemas nos contratos de arrendamento de servizos, de natureza civil ou mercantil, onde o Consorcio contrata cun empresario (persoa física ou xurídica) a organización dun espectáculo; deberá poñerse especial coidado en verificar que todos os traballadores atópanse legalmente traballando en España e atópanse dados de alta o réxime de seguridade social que lles corresponda, solicitando para iso a correspondente documentación (a inexistencia de documentación acreditativa foi un dos principais motivos dos reparos que se formularon ano tras ano).

- Existen problemas coa actualización do inventario de bens do Consorcio, xa que o departamento de produción non proporciona a información necesaria para a súa rectificación anual (a pesar de ser requirido para iso). Esta situación leva problemas co seguro de instrumentos que ten contratado o Consorcio xa que pode producir unha situación de infraseguro.

CONSORCIO PARA LA PROMOCIÓN DE LA MÚSICA

- Debe regularizarse o contrato de arrendamento do Palacio da Ópera, a tenor do disposto nos artigos 123 e 124 da Lei 33/2003, do 3 de novembro, do Patrimonio das Administracións Públicas.

Reiterados informes da secretaria-intervención do Consorcio (de data 02/12/2011, 18/06/2012, 10/07/2012, 16/10/2012, 15/11/2012, 02/09/2013, 25/02/2014, 08/05/2014, 24/11/2014, 22/04/2015, 27/10/2015, 30/03/2016, 22/04/2016, 22/06/2016 e 20/10/2016, así como nos informes incluídos na liquidación dos orzamentos) puxeron de manifesto, a necesidade de aclarar as obrigacións de ambas as partes en relación con: o mantemento, uso, montaxe e desmonte, carga-descarga e traslado e o almacenamento da cuncha acústica, a tarima e o foso, os excesos de usos (calculado e remuneración), prezo do contrato, e outras cuestións controvertidas instando a súa modificación.

No exercicio 2012 solicitáronse os informes do avogado e perito inmobiliario establecidos nos arts. 123 e 124 da LPAP para proceder á prórroga do contrato; neles constátase que o prezo que solicita o arrendador non está por encima do prezo do mercado e xustifícase no expediente a especial idoneidade do ben [a diferenza entre a valoración do perito (692.978,28.-€) e o aluguer é dun 98,043%, diferenza que se pode considerar, debida ao mobiliario non valorado polo tasador que non dispoñía dun inventario para iso].

Con todo, estes estudos fanse en base a datos estimativos. A realidade de gasto de persoal, combustible, electricidade e capital achegado polo Concesionario é descoñecida [descoñécense as facturas que paga a empresa - combustible, electricidade, mobiliario- gastos de persoal e non se dispón das condicións da concesión (expediente solicitado ao Concello da Coruña sen que se me proporcionou, aínda que o Xerente é coñecedor do documento)] e o cálculo de gastos de amortización e especialmente de persoal faise en base aos usos posibles plenos (Auditorio Principal: *200 días por ano*; Sala de Cámara: *75 días por ano*; Camerinos: Tipo B: *365 días* e os Tipo A e C *sempre que non se precisen polo Concesionario*), cando realmente haberá un número aproximado de 30 como máximo 40 usos plenos do Auditorio Principal e, nos demais casos, ocúpanse as salas sen maiores gastos en persoal, combustible etc.

Ademais, ao existir despedimentos de persoal pola Sociedad de Fomento y Desarrollo Turístico, S.A. (Concesionario), debería verificarse a necesidade de revisión do prezo do contrato. En data 1 de xuño de 2000, modificouse o prezo do contrato, con motivo das obras de reforma e mellora realizadas polo Excmo. Concello da Coruña en “O Palacio” (o que supuxo unha indubidable mellora das instalacións cedidas ao Consorcio, en particular as relativas ao escenario) aducindo entre outras cuestións, que iso levaba *“un incremento dos custos que asumía o Concesionario... como son entre outros, o que teña que soportar un maior custo de persoal, subministracións e de reposición e mantemento destas novas instalacións”* e actualmente estes custos de persoal son inferiores aos habidos noutros momentos e a reposición e mantemento de bens mobles presenta importantes defectos, de acordo cos informes do servizo correspondente.

Despois dunha inundación ocorrida en setembro do 2016, en outubro procedeuse a solicitar os servizos dun arquitecto forense, Carlos Henrique Fernández Coto sobre as condicións de mantemento, seguridade e accesibilidade ao traballo do Palacio da Ópera.

Do seu informe de data 20/10/2016, resulta necesario destacar *“é evidente unha patente falla de mantemento, que xa comezou a provocar as primeiras lesións, materializadas na filtración de auga ao seu interior, que provocan o deterioro do inmovible, tamén incomodidades para os seus usuarios e para os traballadores, que teñen que soportar condicións de traballo que poden prexudicar a súa saúde así como as propias condicións de traballo, deteriorando os elementos que hai no seu interior”*. *“No interior do edificio hai signos visibles de carencias de mantemento e de vixilancia e inspección, patoloxías comúns derivadas do transcurso do tempo sen un plan de mantemento”*. *“Pódese obser-*

CONSORCIO PARA LA PROMOCIÓN DE LA MÚSICA

var que non houbo labor ningunha de inspección e menos aínda de reparación e mantemento”. “Os elementos exteriores non tiveron, nin teñen, mantemento ningún, o que nos indica que a deterioración xeralizada por falta de conservación está arruinando o propio edificio e comprometendo as condicións de traballo e de ensaios no seu interior”. “Sobre as condicións laborais dos traballadores do edificio, e trala revisión da normativa que lle é de aplicación (Real Decreto 486/1997, de 14 de abril, por el que se establecen las disposiciones mínimas de seguridad y salud en los lugares de trabajo) debo facer fincapé na avaliación das condicións térmicas e hidrométricas dos locais de traballo pechados, consonte o disposto na citada norma (temperatura, humidade relativa, renovación do aire e velocidade do aire) polo risco que pode supoñer para a seguridade e saúde dos traballadores”. “Podemos estar perante un caso do que na actualidade se coñece como “edificio enfermo” por non haber ventilación natural, polo que o aire está sempre viciado e non se renova. É necesario artellar un sistema novo de xanelas que poidan ser abertas polo persoal laboral, podendo ventilar de modo suficiente os espazos de traballo”. Ademais das deficiencias sinaladas resulta necesario destacar un claro incumprimento da Lei galega 10/2014, do 3 de decembro, de accesibilidade porque o Edificio Municipal de Congresos, Pazo da Ópera, non é accesible para persoas con mobilidade reducida, tanto no vestíbulo como nas salas, ou os camerinos, esas persoas non teñen mobilidade autónoma. Carecen de ramplas ou sistemas mecánicos alternativos que atendan as necesidades de persoas con mobilidade reducida, problema que se agrava para acceder aos espazos de tras bastidores ou ás propias oficinas, pois en calquera dos casos é ineludible o uso de escaleiras. Así o público en xeral ou os propios artistas non poden acceder libremente e con accesibilidade universal”.

Tras a recepción deste informe a secretaría-intervención do Consorcio emitiu informes de fiscalización de desconformidade (de data 09/02/2017, 18/04/2017 y 22/12/2017), con reparo suspensivo das facturas polo aluguer do Palacio do exercicio 2017 (REPARO 1.2017 Exp. FACT-2017-58, REPARO 2.2017 Exp. FACT-2017-379, REPARO 3.2017 Exp. FACT-2017-761 y 1375) de conformidade co sinalado no art. 216.2 a) e d) por incumprimento das obrigacións contractuais derivadas das “comprobacións materiais de obras, subministracións, adquisicións e servizos”; resultando necesario requirir á Sociedad de Fomento y Desarrollo Turístico, S.A. para que procedese á reparación de todos aqueles elementos sinalados no informe do arquitecto forense e/ou se adopte o acordo por parte da Presidencia do Consorcio de incoar expediente de revisión do contrato de arrendamento e , especialmente, do importe arrendado, salvo que polo Concello procedáase ao rescate da concesión á vista das deficiencias e os incumprimentos sinalados nos informes.

A data deste informe están pendentes de resolver algunhas das devanditas cuestións, dándose conta das mesmas á Xunta de goberno do Consorcio, a fin de que se adoptasen os acordos que estimase procedentes.

- Dáse por reproducido o recolleito nos informes da Conta xeral de exercicios anteriores, en relación cos antigos Convenios de colaboración cultural que se subscribiron coa Asociación de Amigos da Ópera para a celebración do Festival de Ópera da Coruña (Festival Lírico) e a reclamación á empresa Konzertdirektion Schmid, encargada da xestión da Xira a Alemaña e Austria que a Orquestra Sinfónica de Galicia realizou entre os días 12 e 17 de decembro de 2009.

2. Os dereitos pendentes de cobro e as obrigacións pendentes de pago ao 31 de decembro de 2018.

Figuran cuantificados no Estado de Remanente de Tesourería, con distinción dos que corresponden ao propio exercicio e os que corresponden a exercicios pechados. Estes últimos, conforme ao establecido no artigo 191.1 de Texto Refundido da Lei Reguladora das Facendas Locais, quedan a cargo da Tesourería.

DEREITOS PENDENTES DE COBRO A 31/12/2018				
EXERCICIO CORRENTE	EXERCICIOS PECHADOS	OPERACIÓNS NON ORZAMENTARIAS	Cobros realizados pendentes de aplicación definitiva	TOTAL
116.561,98	171.938,50	47.535,43	0,00	336.035,91

OBLIGACIÓN PENDING DE PAGO A 31/12/2018				
EXERCICIO CORRENTE	EXERCICIOS PECHADOS	OPERACIÓN NON ORZAMENTARIAS	Pagos realizados pendentes de aplicación definitiva	TOTAL
285.986,45	6.231,44	219.481,4	605,14	511.094,15

Se comparamos as magnitudes antes sinaladas, obtemos os seguintes resultados:

Dereitos pendentes de cobro do exercicio 2018: 336.035,91.-€

Recadación neta do exercicio 2018: 9.097.133,11.-€

Dereitos recoñecidos netos do exercicio 2018: 9.213.695,09.-€

É dicir, que se cobraron o 98,73% dos dereitos recoñecidos no exercicio 2018.

Obrigacións pendentes de pago do exercicio 2018: 511.094,15.-€

Pagos realizados do exercicio 2018: 9.104.484,54.-€

Obrigacións recoñecidas netas do exercicio 2018: 9.390.470,99.-€

É dicir, que se abonou o 96,95 % das obrigacións recoñecidas no exercicio 2018.

Existen obrigacións pendentes de pago que proceden de exercicios pechados por importe de 6.231,44.-€. A falta de cancelación da devandita débeda contraviene o previsto expresamente no artigo 187 do Real Decreto Lexislativo 2/2004, do 5 de marzo, TRLRFL, o artigo 45 da Lei 47/2003, do 26 de novembro, Xeral Orzamentaria e o artigo 65.2 do Real Decreto 500/1990, do 20 de abril.

Con todo, debe de facerse constar que das mesmas;

- 2.313,68.-€ corresponden a unha débeda do ano 2003 polos servizos dun técnico en Pessaro-Italia onde a OSG foi de xira, polo que ao transcorrer os prazos de prescrición debería de procederse a dar de baixa a obrigación, previa tramitación do oportuno expediente.

- 103,72.-€ son da compra dun memento do IVE 2008, en que a pertinente factura non puido ser abonada ao non realizarse o cargo pola editorial e ser a domiciliación bancaria o único medio de pago admitido.

- 601,00.-€ corresponden a unha bolsa cuxo pago non puido facerse efectivo ao carecer dos datos necesarios para iso tras sucesivos intentos de proceder ao mesmo.

- 1.760,00.-€ corresponden a unha colaboración do coro da Asociación Cultural Suite Vogal nos concertos celebrados o 7 e 8 de maio de 2011 “Carmina Burana” dentro do

CONSORCIO PARA LA PROMOCIÓN DE LA MÚSICA

Festival Mozart, cuxo pago non puido facerse efectivo, ao non sernos remitida a correspondente factura pola Asociación, a pesar de serlles requirida.

- 1.453,04.-€ corresponden a unha nómina de 2013 cuxo pago non puido facerse efectivo ao carecer dos datos do traballador que actualmente non presta servizos no Consorcio.

Deberíase tramitar un expediente para declarar a prescrición dos créditos existentes contra o Consorcio, por transcorrer o tempo máximo previsto para esixir o pago, ao non exercitar os acredores o seu dereito, así como pola posible prescrición de dereitos.

3. Os remanentes de crédito.

O artigo 98 do Real Decreto 500/1990, do 20 de abril, define os remanentes de crédito dicindo que están constituídos polos saldos de créditos definitivos non afectados o cumprimento de obrigacións recoñecidas ao finalizar o exercicio orzamentario, o importe que aparece en liquidación do orzamento do exercicio 2018 é o seguinte:

RESUMEN DE REMANENTES 2018				
Total Remanentes de Crédito: 299.383,32				
Comprometidos		Non comprometidos		
Incorporables	Non incorporables	Incorporables	Non incorporables	
Total	8.000,00	0,00	62.790,40	228.592,92

En anexo á liquidación detállanse os remanentes de crédito do exercicio 2018.

Conforme o establecido polo artigo 182 TRLRFL e 47, 48 e 98 a 100 do Real Decreto 500/1990, do 20 de abril, os remanentes de crédito iniciais (reglas 16 a 20 da IMNCL) clasifícanse en comprometidos e non comprometidos e uns e outros, á súa vez, non incorporables e incorporables, e podendo ser estes últimos de incorporación obrigatoria ou simplemente incorporables.

Dos remanentes de crédito totais antes devanditos e de acordo co que se sinala no artigo 182 do TRLRFL, consideraranse incorporables sempre que existan para iso os suficientes recursos financeiros:

- Os créditos extraordinarios, os suplementos de crédito, e as transferencias de crédito que fosen concedidos ou autorizadas respectivamente, no último trimestre do exercicio.
- Os créditos que amparen os compromisos de gasto a que fai referencia o apartado 2. b) do artigo 176 desta Lei.
- Os créditos por operacións de capital.
- Os créditos autorizados en función da efectiva recadación dos dereitos afectados.

Aínda que, tal como preceptúa o artigo 175 TRLRFL “os créditos para gastos que o último día do exercicio orzamentario non estean afectados o cumprimento de obrigacións xa recoñecidas (ed, os remanentes de crédito), quedarán anulados de pleno dereito, sen máis excepcións que as sinaladas no artigo 182 do TRLRFL”.

4. Aforro sobre a execución do Orzamento e Aforro Neto.

Aforro sobre a execución do Orzamento. Con esta magnitude, sobre a execución do orzamento, comprobamos se se cumpre a regra de ouro das finanzas públicas, é dicir que os ingresos correntes son capaces de financiar os gastos correntes máis a amortización da débeda (só pódese incurrir en déficit se é para financiar gastos de investimento), no Consorcio no exercicio 2018, este principio cúmprese.

CONSORCIO PARA LA PROMOCIÓN DE LA MÚSICA

O artigo 53 do Real Decreto Lexislativo 2/2004, do 5 de marzo establece que “se entenderá por Aforro Neto das entidades locais, a *diferenza entre os dereitos liquidados polos capítulos uno a cinco, ambos inclusive, do estado de ingresos, e das obrigacións recoñecidas polos capítulos uno, dous e catro do estado de gastos, mino rada no importe dunha anualidade teórica de amortización da operación proxectada e de cada un dos préstamos e empréstitos propios e avalados a terceiros pendentes de reembolso*. O importe da anualidade teórica de amortización, de cada un dos préstamos a longo prazo concertados e dos avalados pola corporación pendentes de reembolso, así como a da operación proxectada, determinarase en todo caso, en termos constantes, incluíndo os intereses e a cota anual de amortización, calquera que sexa a modalidade e condicións de cada operación. *No aforro neto non se incluírán as obrigacións recoñecidas, derivadas de modificacións de créditos, que fosen financiadas con remanente líquido de tesourería*. Non se incluírán no cálculo das anualidades teóricas, as operacións de crédito garantidas con hipotecas sobre bens inmoables, en proporción á parte do préstamo afectado pola devandita garantía.

AFORRO NETO (Liquidación do orzamento do exercicio 2018)		
CAPITULO	Dereitos liquidados Orzamento de Ingresos exercicio 2018	Obrigacións Recoñecidas Orzamento de Gastos exercicio 2018
1	0,00	6.829.367,60
2	0,00	2.454.751,76
3	1.218.699,95	
4	7.965.166,66	55.737,10
5	0,00	0,00
TOTAL	(A) 9.183.866,61	9.339.856,46
Minoración de Obrigacións Recoñecidas Cap. 1+2+4 Gastos financiadas con Remanente Líquido de Tesourería		-226.811,63
		(B) 9.113.044,83
AFORRO BRUTO = (A) - (B)		70.821,78
Anualidade Teórica de Amortización (ATA)		(C) 0,00
AFORRO NETO = (A) - (B) - (C) [Drtos. Liq. Cap. 1+2+3+4+5 Ing. – OR Cap. 1+2+4 Gastos – ATA]		70.821,78

5. O resultado orzamentario do exercicio 2018.

A diferenza entre os dereitos orzamentarios netos liquidados no exercicio 2018 e as obrigacións orzamentarias netas recoñecidas durante o mesmo período, dános o resultado orzamentario. Para o exercicio 2017, o resultado orzamentario obtido por este Consorcio, é negativo na cantidade de 176.775,90 euros.

De acordo co establecido no artigo 97 do Real Decreto 500/1990, devandito resultado orzamentario deberá, no seu caso, axustarse en función das obrigacións financiadas con remanente de tesourería para gastos xerais e das desviacións de financiamento do exercicio derivadas da execución de gastos con financiamento afectado.

- a. A Regra 29 da IMNCL di que as desviacións de financiamento do exercicio, son as magnitudes que representan o desfaseamento existente entre os ingresos orzamentarios recoñecidos durante o exercicio, para a realización dun gasto con financiamento afectado e os que, en función da parte do mesmo efectuada nese período, deberían recoñecerse, se a execución dos ingresos afectados realizáse armónicamente co do gasto orzamentario.

CONSORCIO PARA LA PROMOCIÓN DE LA MÚSICA

As desviacións de financiamento do exercicio poden ser de dous tipos:

Positivas.- Os dereitos recoñecidos no exercicio por ingresos afectados son maiores que as obrigacións recoñecidas no exercicio financiadas con aqueles.

Negativas.- As obrigacións recoñecidas no exercicio son maiores que os dereitos recoñecidos no exercicio por ingresos afectados polos que se financian.

As desviacións positivas supoñen un axuste á baixa do resultado orzamentario e as negativas un axuste á alza.

As desviacións de financiamento do exercicio 2018 positivas e negativas teñen importe cero; non procede realizar ningún axuste.

b. O importe das **obrigacións recoñecidas financiadas con cargo a remanente líquido de tesourería no 2018**, ascenden a 233.365,16.-€ [EXP. 11/2018. Modificación de créditos nº 1/2018, modalidade de incorporación de remanentes de créditos financiados con Remanente de Tesourería para Gastos Xerais; remanentes de créditos comprometidos por importe de 208.929,09 euros, pola cesión de uso do Palacio da Ópera correspondente aos meses de Xullo, Agosto e Setembro de 2017 e EXP. 341/2018. Modificación de créditos nº 4/2018 Suplementos de crédito financiados con cargo ao remanente líquido de tesouraría]

En consecuencia, procede realizar un axuste á alza sobre o resultado orzamentario no importe das devanditas obrigacións financiadas con remanente de tesourería (en anexo á liquidación detállanse os importes).

O **resultado orzamentario Axustado** obtido por este Consorcio é **positivo** na cantidade de **56.589,26 euros**.

Resultado Orzamentario a 31/12/2018				(en euros)
	Dereitos Recoñecidos Netos	Obrigacións Recoñecidas Netas	AXUSTES	RESULTADO ORZAMENTARIO
a. Operacións correntes	9.183.866,61	9.340.053,69		-156.187,08
b. Operacións de capital	0,00	20.588,82		-20.588,82
1. Total operacións no financeiras (a+b)	9.183.866,61	9.360.642,51		-176.775,90
c. Activos financeiros	29.828,48	29.828,48		0,00
d. Pasivos financeiros	0,00	0,00		0,00
2. Total operacións financeiras (c+d)	29.828,48	29.828,48		0,00
RESULTADO ORZAMENTARIO DO EXERCICIO (I=1+2)	9.213.695,09	9.390.470,99		-176.775,90
AXUSTES :				
3. Créditos gastados financiados con remanente de tesourería para gastos xerais			233.365,16	
4. Desviacións de financiamento negativas do exercicio			0,00	
5. Desviacións de financiamento positivas do exercicio			0,00	
TOTAL AXUSTES (II=3+4+5):			233.365,16	
RESULTADO ORZAMENTARIO AXUSTADO (I+II)				56.589,26

6. O remanente de tesourería.

Aínda que é certo que a liquidación se refire ao orzamento do exercicio, o artigo 93.2.d) do Real Decreto 500/1990 do 20 de abril, establece que como consecuencia da liquidación deberá de determinarse entre outros extremos: o remanente líquido de tesourería, en cuxa composición, entran elementos alleos ao orzamento; como son os saldos debedores e acredores non orzamentarios – formado conforme o sinalado no artigo 101.1 do Real Decreto 500/1990, o remanente líquido de tesourería, é o que se determina na listaxe adxunta.

CONSORCIO PARA LA PROMOCIÓN DE LA MÚSICA

Respecto das cantidades que forman parte do remanente de tesourería, cabe sinalar o seguinte:

- a) Remanente de tesourería para gastos xerais 1.004.770,35.-€
- b) Os saldos líquidos na tesourería a 31/12/2018, por importe de 1.350.056,61.-€, deducidos dos certificado bancarios, unha vez conciliados, e da tesourería. Os saldos de caixa foron comprobados e proporcionados pola Xefe de Xestión Económica-Tesoureira, facéndose expresa constancia que a Intervención de Fondos non asistiu ao arqueo de caixa.

Utilizando unha expresión matemática, o remanente de tesourería concrétese na seguinte formula:

$$\text{RTT} = \text{DPC} - \text{OPP} + \text{FL}$$

Onde:

RTT = Remanente de Tesourería Total = 1.174.998,35.-€.

DPC = Dereitos pendentes de cobro = 336.035,91.-€.

OPP = Obrigacións pendentes de pago = 511.699,31.-€.

FL = Fondos Líquidos = 1.350.056,61.-€.

Os importes anteriormente indicados, deberán ser minorados polo importe dos dereitos pendentes de cobro que se consideran de difícil ou imposible recadación, cuxo cálculo se realiza neste Consorcio conforme ao establecido no artigo 54º das Bases de execución do Orzamento e o disposto no artigo segundo da Lei 27/2013, do 27 de decembro, de racionalización e sustentabilidade da Administración Local polo que se inclúe un novo art. 193 bis no TRLRFL, e que para este exercicio é 170.228,00.-€.

O remanente líquido de tesourería obtido, deberá de cualificarse atendendo ao disposto no artigo 191.2 de Texto Refundido da Lei Reguladora das Facendas Locais, e artigo 102 do Real Decreto 500/1990, en dous partes:

- A parte que poderá utilizarse para o financiamento de gastos xerais (Remanente de Tesourería para Gastos Xerais-RTGG).
- A parte que só poderá utilizarse para o financiamento da incorporación de remanentes de crédito correspondentes a gastos con financiamento afectado (Exceso de financiamento afectado).

No exercicio 2018, o exceso de financiamento afectado (suma das desviacións de financiamento positivas por conceptos orzamentarios e acumuladas) é de 0,00 euros.

$$\text{RTGG} = \text{RTT} - \text{DPC de imposible ou difícil recadación} - \text{Exceso de financiamento afectado} = \mathbf{1.004.770,35.-€}.$$

Remanente de Tesourería			(en euros)	
	2018		2017	
1. (+) Fondos líquidos		1.350.056,61		1.519.221,47
2. (+) Dereitos pendentes de cobro		336.035,91		325.687,31
(+) do Orzamento corrente	116.561,98		116.164,35	
(+) de Orzamentos pechados	171.938,50		171.938,50	
(+) de operacións non orzamentarias	47.535,43		37.584,46	
3. (-) Obrigacións pendentes de pago		511.699,31		493.727,79
(+) do Orzamento corrente	285.986,45		273.015,59	
(+) de Orzamentos pechados	6.231,44		6.231,44	
(+) de operacións non orzamentarias	219.481,42		214.480,76	
4.- (+) Partidas pendentes de aplicación		605,14		0,00
(-) cobros realizados pendentes de aplicación	0,00		0,00	

CONSORCIO PARA LA PROMOCIÓN DE LA MÚSICA

(+) pagos realizados pendientes de aplicación	605,14	0,00
I. Remanente de Tesourería Total (1 + 2 - 3 + 4)	1.174.998,35	1.351.180,99
II. Saldos de dudoso cobro	170.228,00	153.938,50
III. Exceso de financiamiento afectado	0,00	0,00
IV. Remanente de Tesourería para Gastos Xerais (I - II - III)	1.004.770,35	1.197.242,49
V. Saldo de obrigacións pendientes de aplicar ao Orzamento a 31 dec.	79.361,62	213.201,20
VI. Saldo de acredores por devolución de ingresos a 31dec	0,00 €	0,00 €
VII. Remanente de Tesourería para Gastos Xerais Axustado (IV-V-VI)	925.408,73	984.041,29

No exercicio 2018 non vai ser necesario sanear remanente de tesourería nin existe endebedamento a longo prazo; o que confirma a evidencia de que os resultados negativos do exercicio 2015 debéronse a circunstancias de carácter conxuntural e non estrutural. (A decisión do Concello de reducir a súa achega como socio en 550.000€ no 2015 e a celebración da Tempada Lírica 2015 sen existir créditos orzamentarios suficientes que motivou a formulación de numerosos expedientes de reparo no devandito exercicio).

Gastos pendientes de aplicar a Orzamento

Os gastos do exercicio 2018 pendientes de aplicar ao orzamento ascenden ao importe de 79.361,62 euros (Cap. 2 Gastos en bens correntes e servizos).

A inclusión dos citados gastos no orzamento 2018 daría como resultado un importe do **Remanente de Tesourería para Gastos Xerais Axustado de 925.408,73 euros**, sendo necesario financiar os mesmos mediante baixas de gastos do orzamento en vigor no momento da aplicación, ou con novos ou maiores ingresos.

CONCLUSIONES.-

De todo canto queda dito, dedúcese que a liquidación practicada pon de manifesto todas as magnitudes que as normas legais esixen ao devandito estado financeiro, polo que a secretaria-intervención informa desde o punto de vista formal, favorablemente a aprobación da mesma. Esta liquidación confeccionouse en prazo (de conformidade co establecido no artigo 191.3 do TRLRHL e 90 do RD /1990, a confección dos estados demostrativos da liquidación do orzamento deberán realizarse antes do día uno de Marzo).

De conformidade co establecido no artigo 112.4 da Lei 40/2015, do 1 de outubro, o artigo 193.4 do TRLRHL e o artigo 6º.7 dos Estatutos do Consorcio, unha vez aprobada a liquidación polo Presidente do Consorcio, deberá remitirse ao Concello da Coruña para que poida ser incluída na Liquidación do orzamento da devandita Entidade para a súa aprobación polo seu presidente e darase conta á Xunta de Goberno na próxima sesión que celebre.

De conformidade co establecido no artigo 193.5 deberase remitir, antes de finalizar o mes de marzo, copia da liquidación do orzamento na forma establecida regulamentariamente á Administración do Estado e á Comunidade autónoma.

CONSORCIO PARA LA PROMOCIÓN DE LA MÚSICA

Este é o informe que se emite, non obstante o anterior, a Presidencia, co seu superior criterio, acordará o que estime conveniente.

A secretaria-interventora

Olga Dourado González

DOCUMENTO ASINADO ELECTRÓNICAMENTE